

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych

LISTA OPISOWA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH 2021

Burak

Słupia Wielka 2021

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych

LISTA OPISOWA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH 2021

Burak

Słupia Wielka 2021

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych

Słupia Wielka 34, 63-022 Słupia Wielka

tel.: (+48 61) 285 23 41 do 47

faks: (+48 61) 285 35 58

e-mail: sekretariat@coboru.gov.pl

www.coboru.gov.pl

Dyrektor: prof. dr hab. Henryk Bujak

Zakład Badania i Oceny Wartości Gospodarczej Odmian

Kierownik Zakładu

mgr inż. Józef Zych

Autorka:

mgr inż. Andżelina Roszak

Redaktor naczelny wydawnictw COBORU

prof. dr hab. Henryk Bujak

Redakcja merytoryczna

mgr inż. Józef Zych

*Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU jako źródła informacji*

ISSN 1641-7003

COBO 67/2021 n. 400

S P I S   T R E Ś C I

	S.
BURAK (mgr inż. Andżelina Roszak)	5
1. Wstęp	5
Burak cukrowy	8
Burak pastewny	29
LISTA ZACHOWUJĄCYCH ODMIANY ORAZ REPREZENTANTÓW	
ZACHOWUJĄCYCH	34

BURAK

Wstęp

Na podstawie ustawy z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie COBORU realizuje zadania państwa m.in. w zakresie badania i rejestracji odmian roślin oraz porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO).

Realizując powyższe zadania COBORU sporządza i udostępnia informacje o odmianach wpisanych do Krajowego rejestru (KR), w tym opisy urzędowe odmian wpisanych do KR, ustala, w porozumieniu z samorządem województwa i izbą rolniczą, listę odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa oraz opracowuje listy opisowe odmian, w których umieszcza się informacje o plonach, cechach jakościowych i użytkowych odmian.

Prezentowana Lista jest jedną z sześciu corocznie wydawanych publikacji dotyczących gatunków lub grup roślin rolniczych.

Odmiana jest uznawana za jeden z głównych czynników warunkujących wzrost produkcji roślinnej we współczesnym rolnictwie. Postęp odmianowy osiągany jest drogą zamierzonych zmian genetycznych, mających na celu poprawę określonych właściwości rolniczych i użytkowych odmian. Najczęściej kojarzony jest ze wzrostem plonowania, ale obejmuje również wiele innych cech stanowiących o wartości gospodarczej odmian (WGO). W szczególności dotyczy to jakości plonu oraz odporności lub tolerancji na różne czynniki biotyczne (choroby, szkodniki) i abiotyczne (niskie i wysokie temperatury, jakość lub zakwaszenie gleby, niedobór i nadmiar opadów itp.) ograniczające plonowanie, a także inne specyficzne cechy, decydujące o właściwościach rolniczych czy użytkowych odmian. Pożądaną właściwością nowych odmian jest również możliwość szybkiej regeneracji po ustąpieniu stresu. Jest to istotne w obliczu zmieniającego się klimatu i coraz częściej występujących ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Udoskonalone odmiany powinny przyczynić się w pierwszej kolejności do racjonalizacji (zmniejszenia) poziomu nawożenia mineralnego, zgodnie z trendem tzw. „programu azotanowego” oraz ograniczenia liczby zabiegów ochrony roślin, by jak najlepiej spełniać oczekiwania integrowanych systemów ochrony i produkcji roślin. Muszą więc lepiej wykorzystywać składniki pokarmowe znajdujące się w gle-

bie oraz cechować się dużą odpornością na najważniejsze choroby, a także niektóre szkodniki.

Urzędowe badania wartości gospodarczej odmian (WGO) buraka cukrowego przed wpisaniem do Krajowego rejestru (KR), a także doświadczenia w ramach systemu Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO) realizowane są prawie wyłącznie w sieci stacji (SDOO) i zakładów (ZDOO) doświadczalnych oceny odmian (rys. 1). Natomiast w przypadku buraka pastewnego doświadczenia rejestrowe i PDO prowadzone są okresowo, wyłącznie w sieci doświadczałnej COBORU.

Rys. 1. Rozmieszczenie stacji i zakładów doświadczalnych oceny odmian

Wszystkie doświadczenia z burakiem cukrowym i pastewnym prowadzone są według jednolitych metodyk, które podlegają bieżącej weryfikacji merytorycznej i w miarę potrzeby są aktualizowane lub tworzone nowe wersje.

Należy podkreślić dużą zależność kształtowania się właściwości odmian od warunków środowiska, w jakich są uprawiane. Prezentowane w *Liście* wyniki dla odmian są średnią z wielu środowisk, różniących się warunkami klimatyczno-glebowymi. Oznacza to, że w określonych warunkach (zwłaszcza skrajnie odmiennych) różnice między odmianami mogą znacznie odbiegać od tych podanych w niniejszym opracowaniu. W szczególności dotyczy to podstawowej cechy, jaką jest plon korzeni, gdyż jest to cecha warunkowana poligenicznie, zależna od wielu właściwości odmian. Także czynniki środowiskowe (np. susza, presja określonych chorób itp.) mogą znacznie zróżnicować plonowanie odmian w poszczególnych lokalizacjach w danym roku lub w kolejnych sezonach wegetacyjnych.

Dla buraka cukrowego, w *Liście* zamieszczono wyniki doświadczeń polowych PDO i rejestrowych (dla nowych odmian) z lat 2017-2020. Czteroletni okres prezentowanych wyników jest konsekwencją małego odsetka badanych odmian zarejestrowanych. W przypadku buraka cukrowego prowadzone są szeroko zakrojone badania jakościowe korzeni, które wykonywane są z wszystkich powtórzeń w każdym doświadczeniu. Punktem odniesienia dla porównań między odmianami badanymi w różnych seriach doświadczeń są jednolite wzorce odmianowe, wyznaczone na każdy sezon wegetacyjny przez specjalistów Centrali COBORU, w porozumieniu z przedstawicielami czterech spółek cukrowych działających w Polsce.

Wyniki plonu korzeni oraz plonu technologicznego i biologicznego cukru, a także zawartości cukru podawane są dla poszczególnych lat badań, natomiast pozostałe jako średnia wieloletnia. Dla ułatwienia oceny odmian, na pierwszym miejscu w tabelach podano, albo wartości wzorca wieloodmianowego, albo średnią wszystkich badanych odmian z Krajowego rejestru. Zwłaszcza w drugim przypadku łatwo ocenić prezentowane odmiany, gdyż wartości zbliżone do średniej oznaczają przeciętną ocenę danej cechy, niezależnie od rzeczywistych wyników odmianowych. Na przykład, w skali 9° ocena około 6,0 przy średniej 6 i ocena około 8,0 przy średniej 8 oznacza w obu przypadkach przeciętną (średnią) ocenę dla odmiany dla obu cech. Przygotowując informacje o odmianach w celach marketingowych zaleca

się posługiwanie średnią jako najlepszym punktem odniesienia dla opisywanych odmian. Podana w dolnej części tabel informacja oznacza liczbę doświadczeń, z których pochodzą wyniki danej cechy w omawianym czterolecu. W przypadku, np. odporności na choroby liczba doświadczeń dodatkowo informuje również o powszechności występowania danego zjawiska.

Burak cukrowy

Według danych Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego powierzchnia uprawy buraka cukrowego w latach 2016-2020 wynosiła średnio 233 tys. ha, natomiast w roku 2020 na terenie Polski zasiano 251,3 tys. ha, co wskazuje na niewielki wzrost w odniesieniu do średniej wieloletniej.

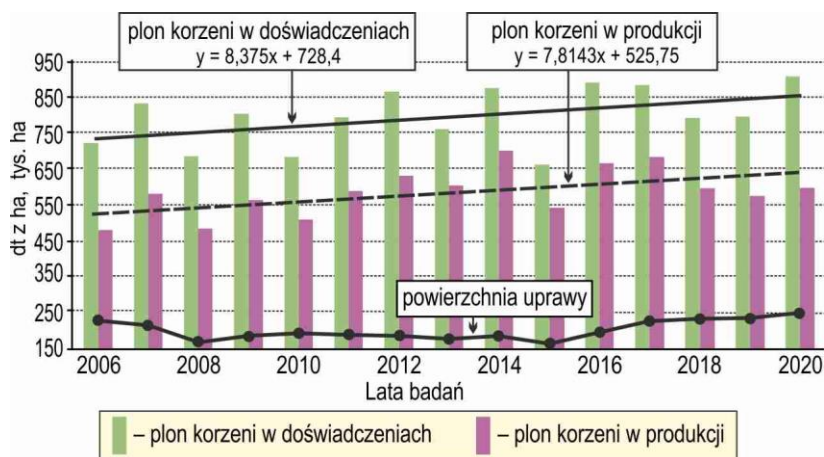
Wzrost został spowodowany zniesieniem limitowania produkcji cukru w Unii Europejskiej od października 2017 roku. Przemysł cukrowniczy dostosował w ten sposób wielkość produkcji do potrzeb. Niestety, niskie ceny cukru, zmiany klimatyczne, zakaz stosowania zapraw nasiennych z grupy neonikotynoidów, wycofywanie substancji aktywnych oraz zapowiedzi zniesienia dopłat do produkcji buraka cukrowego mogą w przyszłości ograniczać opłacalność uprawy tej rośliny.

W ostatnich latach zmniejszyły się roczne wahania plonów z plantacji produkcyjnych, przy ich tendencji wzrostowej, na poziomie znacznie przekraczającym wartości z poprzednich dekad. Szczególnie duże plony korzeni notowano w latach: 2014 – 70, 2016 – 67 i 2017 – 68 t z ha. W latach 2015, 2018 oraz 2019 na terenie prawie całego kraju wystąpiła susza. Jednak nawet przy takim przebiegu pogody w tych latach udało się uzyskać średnio w kraju w granicach 55-60 t korzeni z ha.

W Polsce plantacje buraka cukrowego obsiewane są w większości nasionami odmian wpisanymi do Krajowego rejestru (KR). Mimo ograniczonego zapotrzebowania na nasiona i importu pewnej ilości nasion odmian ze wspólnotowego katalogu CCA, niezarejestrowanych w naszym kraju, liczba odmian buraka cukrowego w KR jest duża i wykazuje tendencję wzrostową. W roku 2017 w KR figurowało – 105 odmian, w 2018 – 116, w 2019 – 125, w 2020 133, a w kwietniu 2021 roku 145. Udział w rejestrze odmian pochodzących z krajowej hodowli od roku 2011 utrzymuje się na poziomie 21-33%; aktualnie – 21,4%. Zarejestrowane odmiany pochodzą z dwóch krajowych i siedmiu zagranicznych firm hodowlano-nasiennych (tab. 1). W roku 2020 z Krajowego

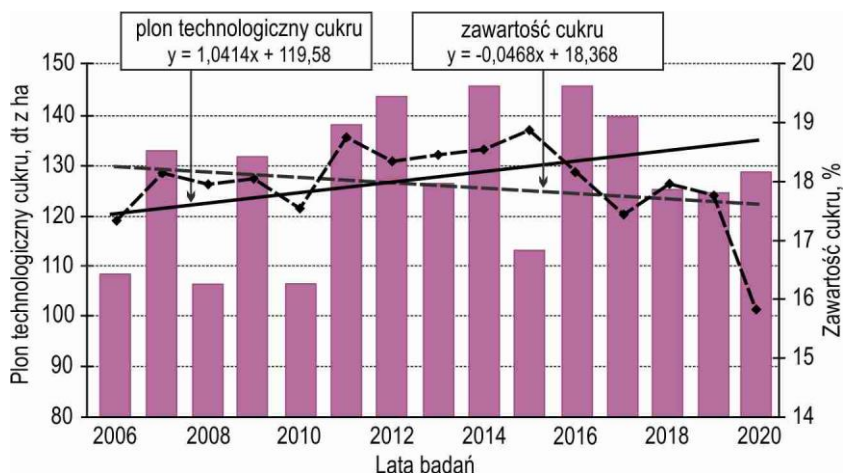
rejestrze skreślono 6 odmian zagranicznych. Podobnie jak w Krajowym rejestrze, także w doświadczeniach rejestrowych licznie dominowały odmiany zagraniczne: 2017 – 76 (85%), 2018 – 72 (86%), 2019 – 74 (84%), 2020 – 75 (84%) pochodzące z siedmiu firm hodowlanych.

Postęp hodowlany nowo rejestrowanych odmian wyraża się poprawieniem ich zdrowotności oraz zwiększeniem zdolności plonotwórczych, przy dobrej jakości technologicznej plonu (wysoka zawartość cukru, niska zawartość składników melasotwórczych). Podobnie jak w produkcji, wyniki plonowania w doświadczeniach podlegają wahaniom w latach, przy wzrostowym trendzie w wieloleciu. Średnioroczny przyrost plonów korzeni w doświadczeniach PDO w piętnastoleciu 2006-2020 wyniósł 8,4 dt z ha. Plony w produkcji zwiększały się średnio o 7,8 dt z ha rocznie. Poziom plonów w doświadczeniach jest jednak wyraźnie większy niż w produkcji (rys. 1).

Rys. 1. Burak cukrowy. Powierzchnia uprawy oraz plon korzeni w doświadczeniach PDO COBORU i w produkcji (wg KZPBC)

Efektem zwiększania plonu korzeni i dobrej jakości przerobowej jest wzrostowa tendencja plonu cukru. W omawianym okresie w doświadczeniach odmianowych trend ten osiągnął wartość 1,04 dt z ha rocznie, ale zawartość cukru w korzeniach zmniejszała się o 0,05% rocznie o czym niewątpliwie zdecydowała wyjątkowa niska zawartość w roku 2020 (rys. 2).

Rys. 2. Burak cukrowy. Plon technologiczny i zawartość cukru w doświadczeniach PDO COBORU

Ograniczenia stosowania pestycydów w uprawie buraka wpływają na większe znaczenie cech odpornościowych odmian. Tendencję tę potwierdza fakt, że w latach 2012-2020 wszystkim zarejestrowanym odmianom (z wyjątkiem jednej wpisanej w roku 2012) hodowcy przypisują odporność na rizomanię. Z roku na rok zwiększa się liczba odmian badanych przed zarejestrowaniem i wpisywanych do Krajowego rejestru o większej odporności na chwościka buraka, tolerancji na mątwika burakowego i inne patogeny. W 2021 roku zostały zarejestrowane dwie odmiany typu CONVISO SMART. Jest to innowacyjna technologia ochrony buraka cukrowego przed uciążliwymi chwastami oraz burakochwastami. System składa się z dwóch uzupełniających się komponentów: nasion SMART (innowacyjne odmiany buraka cukrowego odporne na herbicydy z grupy ALS i herbicyd CONVISO ONE). W trakcie trwania doświadczeń odmiany tego typu chroniono tradycyjnymi herbicydami. Zarejestrowane odmiany pochodzą z dwóch zagranicznych firm.

Wykaz i liczbową charakterystykę zarejestrowanych odmian buraka cukrowego podano w tabelach 1-4. Dane zamieszczone w tabelach 2, 3, 4 opracowano na podstawie wyników doświadczeń odmianowych z czterolecia 2017-2020, przy czym wyniki trzech głównych

cech użytkowych (plon korzeni, zawartość cukru i plon cukru) oraz wyniki oceny porażenia przez chwościka buraka i oceny wschodów polowych podano z każdego roku badań. Wyniki odmian nowo zarejestrowanych pochodzą z innych serii doświadczeń (rejestrowych), dlatego zostały odpowiednio przetransformowane.

W tabelach wynikowych pominięto odmiany niebadane w żadnym roku wspomnianego wielolecia. Brak odmiany w tych zestawieniach najczęściej oznacza nienajlepszą już wartość gospodarczą i/lub małe, względnie malejące, znaczenie na rynku nasiennym.

Listę zamyka wykaz adresowy zachowujących – w przypadku odmian krajowych lub ich reprezentantów – dla odmian zagranicznych. W zdecydowanej większości przypadków zachowującymi odmian krajowych są ich hodowcy, czyli właściciele.

Dla cech wyrażonych w skali dziewięciostopniowej, stopień 9 oznacza ocenę najkorzystniejszą, 5 – średnią, natomiast 1 – najmniej korzystną.

Przy waloryzacji plonu korzeni u plonu technologicznego cukru podanych w charakterystyce opisowej nowo zarejestrowanych odmian, stosowano porównanie z wzorcem zbiorowym składającym się z czterech odmian, które występowały zarówno w doświadczeniach rejestrowych, jak i porejestrowych. Poziom „średni” oznacza „zbliżony do wzorca”, niezależnie od bezwzględnej wartości liczbowej cechy. Natomiast w przypadku pozostałych cech wyniki odniesiono do średniej ogólnej.

Określenia typów użytkowych odmian podane w ich charakterystykach mają znaczenie orientacyjne i ogólnie informują o wartości technologicznej odmian, bez uwzględnienia zawartości składników technologicznie szkodliwych. Oznaczają: typ cukrowy (C) – odmiana o zawartości cukru około 0,5% powyżej średniej z wszystkich odmian; typ plenny (P) – odmiana o zawartości cukru co najmniej 0,5% niższej od średniej i jednocześnie o dużych plonach korzeni (znaczenie w produkcji odmian typu P jest obecnie ograniczone); typ normalny (N) – odmiana pośrednia pod względem cukrowości i plenności.

**Charakterystyka odmian buraka cukrowego
wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2021**

*(wszystkie odmiany są diploidalne, z deklarowaną
odpornością na rizomanię)*

Adelka KWS (d. 9K976)

Odmiana typu plenno-cukrowego (PC).

Plon korzeni i plon technologiczny cukru bardzo duży.

Zawartość: cukru bardzo wysoka, azotu szkodliwego najniższa spośród badanych odmian, potasu – średnia do wysokiej, sodu – niska do średniej.

Odporność na chwościka buraka bardzo duża.

Alverina KWS (d. 9K906)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni i plon technologiczny cukru duży.

Zawartość: cukru i azotu szkodliwego – średnia do wysokiej, potasu – wysoka do bardzo wysokiej, sodu – wysoka.

Odporność na chwościka buraka mała do średniej.

Attut (d. H11522)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni i plon technologiczny cukru średni do dużego.

Zawartość: cukru średnia, azotu szkodliwego i potasu – średnia do wysokiej, sodu – wysoka do bardzo wysokiej.

Odporność na chwościka buraka mała do średniej.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

BTS 1985 (d. B9171)

Odmiana typu normalno-plennego (NP).

Plon korzeni i plon technologiczny cukru duży do bardzo dużego.

Zawartość: cukru średnia do niskiej, azotu szkodliwego – średnia, potasu – średnia do wysokiej, sodu – niska.

Odporność na chwościka buraka mała do średniej

BTS Smart 9635 (d. B9207)

Odmiana typu normalny (N).

Plon korzeni średni, plon technologiczny cukru średni do małego.

Zawartość: cukru średnia do niskiej, azotu szkodliwego, potasu i sodu – średnia do wysokiej.

Odporność na chwościka buraka średnia do dużej.

Tolerancyjna na CS – herbicyd działający jako inhibitor ALS, stosowany w technologii uprawy „CONVISO SMART”, (deklaracja hodowcy).

FD Oktan (d. FD19B2096)

Odmiana typu normalno-plennego (NP).

Plon korzeni duży do bardzo dużego, plon technologiczny cukru duży.

Zawartość cukru niska, azotu szkodliwego – wysoka, potasu – średnia do niskiej, sodu – wysoka.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

FD Order (d. FD19B1130)

Odmiana typu normalno-plennego (NP).

Plon korzeni duży, plon technologiczny cukru duży

Zawartość: cukru niska, azotu szkodliwego – średnia, potasu – średnia do niskiej, sodu – średnia do wysokiej.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Haskel (d. ST15907)

Odmiana typu normalno-plennego (NP).

Plon korzeni i plon technologiczny cukru duży do bardzo dużego.

Zawartość cukru średnia do niskiej, azotu szkodliwego – wysoka, potasu i sodu – średnia.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

Hubble (d. ST12912)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni duży, plon technologiczny cukru duży do bardzo dużego.

Zawartość: cukru wysoka, azotu szkodliwego i sodu – średnia, potasu – średnia do wysokiej.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

Janulka (d. KTA1821)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni średni, plon technologiczny cukru duży.

Zawartość: cukru wysoka, azotu szkodliwego – średnia, potasu – średnia do wysokiej, sodu – średnia do niskiej.

Odporność na chwościka buraka duża.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

Lumos (d. MH2023)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni średni, plon technologiczny cukru średni do dużego.

Zawartość: cukru średnia do wysokiej, azotu szkodliwego – bardzo wysoka, potasu i sodu – średnia.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Oaza (d. SV2267)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni i plon technologiczny cukru duży.

Zawartość: cukru średnia, azotu szkodliwego i potasu – średnia, sodu – średnia do niskiej.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

Olson (d. ST12909)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni średni do dużego, plon technologiczny cukru duży do bardzo dużego.

Zawartość: cukru wysoka, azotu szkodliwego i potasu – średnia, sodu – niska.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Orlik (d. SV2285)

Odmiana typu cukrowego (C).

Plon korzeni średni do małego, plon technologiczny cukru duży do bardzo dużego.

Zawartość: cukru wysoka do bardzo wysoka, azotu szkodliwego – średnia, potasu – średnia do niskiej, sodu – niska.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Pulitzer (d. ST15913)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni średni do dużego, plon technologiczny cukru bardzo duży.

Zawartość: cukru wysoka, azotu szkodliwego – średnia do niskiej, potasu i sodu – niska.

Odporność na chwościka buraka średnia do dużej.

Tolerancyjna na mątwika burakowego (deklaracja hodowcy).

Smart Latoria KWS (d. 9K903)

Odmiana typu normalnego (N).

Plon korzeni średni do dużego, plon technologiczny cukru średni do niskiego.

Zawartość: cukru niska, azotu szkodliwego – średnia do wysokiej, potasu – wysoka do bardzo wysokiej, sodu – średnia.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Tolerancyjna na mątwika burakowego oraz na CS – herbicyd działający jako inhibitor ALS, stosowany w technologii uprawy „CONVISO SMART”, (deklaracja hodowcy).

Tradycja (d. KTA1824)

Odmiana typu cukrowego (C).

Plon korzeni średni, plon technologiczny cukru duży do bardzo dużego.

Zawartość: cukru bardzo wysoka, azotu szkodliwego – średnia do niskiej, potasu – średnia do wysokiej, sodu – niska.

Odporność na chwościka buraka średnia do dużej.

Zagłoba (d. PPW 6618)

Odmiana typu normalno-cukrowego (NC).

Plon korzeni średni, plon technologiczny cukru duży.

Zawartość cukru wysoka, azotu szkodliwego i sodu – średnia do wysokiej, potasu – średnia do niskiej.

Odporność na chwościka buraka średnia.

Tabela 1**Burak cukrowy. Wykaz odmian zarejestrowanych**

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestr	Zachowujący/ reprezentant (numer adresowy)	Ploidal- ność	Odporność/ tolerancja na patogeny (deklaracja hodowcy)
	1	2	3	4	5
1	Abondamax ^{x/}	2013	57	2n	Rh
2	Adelka KWS	2021	406	2n	Rh
3	Admiral ^{x/}	2015	253	2n	Rh
4	Agronom ^{x/}	2011	253	2n	Rh
5	Alarm ^{x/}	2013	253	2n	Rh
6	Alegra ^{x/}	2012	1152	2n	Rh
7	Alverina KWS	2021	406	2n	Rh
8	Amazonia ^{x/}	2015	253	2n	Rh
9	Ambassador ^{x/}	2011	253	2n	Rh
10	Argument ^{x/}	2011	253	2n	Rh
11	Attut	2021	1152	2n	Rh,N
12	Basilus ^{x/}	2013	748	2n	Rh
13	Belino ^{x/}	2013	57	2n	Rh
14	Bernache ^{x/}	2017	57	2n	Rh
15	Bielik	2019	253	2n	Rh
16	Boryna ^{x/}	2006	481	2n	Rh
17	Bravo ^{x/}	2015	1153	2n	Rh
18	Bravura	2017	1152	2n	Rh
19	Bryza	2018	253	2n	Rh
20	BTS 1125 N	2019	964	2n	Rh,N
21	BTS 1985	2021	964	2n	Rh
22	BTS 2160	2016	964	2n	Rh
23	BTS 2205 N	2020	964	2n	Rh,N
24	BTS 3865	2018	964	2n	Rh
25	BTS 6430	2018	964	2n	Rh
26	BTS 8840 ^{x/}	2016	964	2n	Rh
27	BTS 9975	2018	964	2n	Rh
28	BTS Smart 9635	2021	964	2n	Rh,CS
29	Candimax	2017	57	2n	Rh
30	Coati	2019	253	2n	Rh
31	Contenta ^{x/}	2015	1152	2n	Rh,N
32	Danube ^{x/}	2011	57	2n	Rh
33	Denzel ^{x/}	2015	748	2n	Rh

cd. tabeli 1

	1	2	3	4	5
34	Desperado ^{x/}	2013	253	2n	Rh
35	Diplomat	2017	1153	2n	Rh
36	Dobrava KWS	2018	406	2n	Rh
37	Doppler ^{x/}	2016	748	2n	Rh
38	Dylan ^{x/}	2014	748	2n	Rh,N
39	Eliska KWS	2018	406	2n	Rh,N
40	Emu	2018	253	2n	Rh
41	Everest	2019	1153	2n	Rh,N
42	Exotique	2017	57	2n	Rh,N
43	Fala	2016	253	2n	Rh
44	Fantazja ^{x/}	2015	36	2n	Rh
45	Fauvette ^{x/}	2014	57	2n	Rh
46	FD Benji	2019	57	2n	Rh,N
47	FD Coach	2018	57	2n	Rh
48	FD Drift	2019	57	2n	Rh
49	FD Glisse	2019	57	2n	Rh
50	FD Groom	2020	57	2n	Rh
51	FD Junon	2020	57	2n	Rh,N
52	FD Mycone	2020	57	2n	Rh
53	FD Oktan	2021	57	2n	Rh,N
54	FD Order	2021	57	2n	Rh
55	FD Raid	2019	57	2n	Rh
56	FD Taekwondo ^{x/}	2016	57	2n	Rh,N
57	Fighter ^{x/}	2012	253	2n	Rh
58	Fronta	2019	1152	2n	Rh,N
59	Gallant ^{x/}	2013	1153	2n	Rh
60	Gellert ^{x/}	2013	748	2n	Rh
61	Golf	2020	253	2n	Rh
62	Graciana KWS ^{x/}	2015	406	2n	Rh
63	Hammond	2015	748	2n	Rh
64	Haskel	2021	748	2n	Rh,N
65	Higgs	2018	748	2n	Rh
66	Hubble	2021	748	2n	Rh
67	Hubertus	2019	748	2n	Rh,N
68	Igloo ^{x/}	2014	253	2n	Rh
69	Jadeit	2016	36	2n	Rh
70	Jagger	2015	748	2n	Rh
71	Jagiellon	2018	481	2n	Rh
72	Jagienka	2018	36	2n	Rh
73	Jampol ^{x/}	2013	36	2n	Rh

cd. tabeli 1

	1	2	3	4	5
74	Janka ^{x/}	2011	36	2n	Rh
75	Jantar	2019	36	2n	Rh
76	Janulka	2021	36	2n	Rh,N
77	Jaromir	2018	36	2n	Rh
78	Jasiek ^{x/}	2012	36	2n	-
79	Kagu	2016	253	2n	Rh
80	Klara	2019	481	2n	Rh
81	Korab ^{x/}	2010	481	3n	-
82	Krajan	2016	36	2n	Rh
83	Kujavia	2017	36	2n	Rh
84	Lancaster ^{x/}	2016	748	2n	Rh,N
85	Lavenda KWS ^{x/}	2014	406	2n	Rh
86	Leandrus	2018	748	2n	Rh
87	Livius ^{x/}	2017	748	2n	Rh
88	Lumos	2021	1153	2n	Rh
89	Maksym ^{x/}	2017	748	2n	Rh
90	Manitou ^{x/}	2013	253	2n	Rh
91	Marenka KWS ^{x/}	2016	406	2n	Rh
92	Marinus ^{x/}	2015	748	2n	Rh
93	Mariza	2020	1153	2n	Rh
94	Marynia	2017	481	2n	Rh
95	Mazovia	2020	36	2n	Rh
96	Mazur	2017	748	2n	Rh
97	Melodia ^{x/}	2014	36	2n	Rh
98	Mélusine	2017	57	2n	Rh
99	Mesange ^{x/}	2014	57	2n	Rh
100	Milton ^{x/}	2012	1153	2n	Rh
101	Moringa	2019	253	2n	Rh
102	Narcos ^{x/}	2012	57	2n	Rh
103	Niven ^{x/}	2017	748	2n	Rh
104	Oaza	2021	253	2n	Rh,N
105	Olson	2021	748	2n	Rh
106	Opoka	2019	253	2n	Rh
107	Orlik	2021	253	2n	Rh
108	Ozon ^{x/}	2017	253	2n	Rh
109	Pacific	2018	1153	2n	Rh
110	Piast ^{x/}	2014	481	2n	Rh

cd. tabeli 1

	1	2	3	4	5
111	Polanin ^{x/}	2016	481	2n	Rh
112	Polmar	2016	1153	2n	Rh
113	Polonez ^{x/}	2002	481	2n	-
114	Pulitzer	2021	748	2n	Rh,N
115	Rosselina KWS	2020	406	2n	Rh
116	Scout ^{x/}	2008	253	2n	Rh
117	Silezja ^{x/}	2015	36	2n	Rh
118	Silvetta ^{x/}	2010	1152	2n	Rh
119	Smart Latoria KWS	2021	406	2n	Rh,N,CS
120	Sobieski ^{x/}	2015	481	2n	Rh
121	Sombrero	2017	253	2n	Rh
122	Splendor ^{x/}	2010	253	2n	Rh
123	Stepanka KWS	2019	406	2n	Rh
124	SY Belana ^{x/}	2011	1152	2n	Rh
125	Tadeusz ^{x/}	2011	481	2n	Rh
126	Tapir ^{x/}	2014	253	2n	Rh
127	Tarim ^{x/}	2012	57	2n	Rh
128	Telimena ^{x/}	2013	481	2n	Rh
129	Tipi ^{x/}	2014	253	2n	Rh,N
130	Toleranza KWS	2015	406	2n	Rh,N
131	Tradycja	2021	36	2n	Rh
132	Traper	2018	253	2n	Rh,N
133	Tur	2018	253	2n	Rh,N
134	Tuwim ^{x/}	2011	748	2n	Rh
135	Valzer	2019	1152	2n	Rh
136	Vinnare	2018	1152	2n	Rh
137	Winetou	2020	253	2n	Rh
138	Wojownik	2019	253	2n	Rh,N
139	Zagłoba	2021	481	2n	Rh
140	Zawisza ^{x/}	2003	481	3n	-
141	Zeltic ^{x/}	2016	1153	2n	Rh,N
142	Zorian	2020	748	2n	Rh

Kol. 1: ^{x/} – odmiana niebadana w latach 2017-2020; w wykazie nie wymieniono trzech odmian przeznaczonych wyłącznie na eksport do państw trzecich

Kol. 4: 2n – odmiana diploidalna, 3n – odmiana triploidalna

Kol. 5: Rh – deklarowana przez hodowcę odporność na rizomanię (*wirus BNYVV*)

N – deklarowana przez hodowcę tolerancja na mątwika burakowego (*Heterodera schachtii*)

CS – deklarowana przez hodowcę tolerancja na herbicyd działający jako inhibitor ALS, stosowany w technologii uprawy „CONVISO SMART”

Tabela 2**Burak cukrowy. Plon korzeni odmian i zawartość cukru**

Lp.	Odmiana	Plon korzeni				Zawartość cukru				
						polarymetryczna				oczy- szczo- nego
		% wzorca				%				
		2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017	2017- -2020
		1					3			
	Wzorec; dt z ha,% Średnia; %	899	800	805	889					
1	Adelka KWS*	113	105			16,6	18,8			16,2
2	Alverina KWS*	101	102			16,2	18,1			15,7
3	Attut*	102	101			16,3	17,7			15,2
4	Bielik		102	101	105		17,2	17,8	17,3	15,1
5	Bravura			96	96			18,0	17,8	15,7
6	Bryza				103				17,3	15,3
7	BTS 1125 N	105	102	102	104	15,9	17,8	18,1	17,0	15,4
8	BTS 1985*	106	105			16,0	17,8			15,3
9	BTS 2160			99	101			17,8	17,4	15,3
10	BTS 2205 N	102	100	105		15,3	17,4	17,4		15,1
11	BTS 3865				109				17,1	14,8
12	BTS 6430			95	105			17,8	17,3	15,3
13	BTS 9975				103				17,2	15,1
14	BTS Smart 9635*	98	102			15,9	17,7			15,1
15	Candimax		101	103	102		17,6	17,8	17,3	15,3
16	Coati			102	113			17,6	16,7	14,7
17	Diplomat		95		103		17,7		17,0	15,2
18	Dobrava KWS				100				17,5	15,3
19	Eliska KWS	105	102	101	105	16,1	18,1	18,4	17,5	15,7
20	Emu			97	104			17,5	17,2	15,2
21	Everest	104		107	107	15,1		17,1	16,7	14,5
22	Exotique				95				17,8	15,7
23	Fala				97				17,5	15,7
24	FD Benji		101	102	106		17,8	18,0	17,4	15,2
25	FD Coach			97	102			18,0	17,3	15,5
26	FD Drift		100	104	106		17,1	18,2	17,3	15,2
27	FD Glisse			98	99			18,5	17,7	15,9
28	FD Groom		102	105			17,4	17,6		15,2

cd. tabeli 2

Lp.	Odmiana	Plon korzeni				Zawartość cukru				
						polarymetryczna				oczy- szczo- nego
		% wzorca				%				
		2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017	2017- -2020
	1									4
	Wzorzec; dt z ha,% Średnia; %	899	800	805	889	15,4	17,8	18,0	17,4	15,4
29	FD Junon	104	99	104		16,0	17,9	18,2		15,4
30	FD Mycone	97	103	105		15,6	17,4	17,8		15,1
31	FD Oktan*	105	108			15,7	17,2			14,9
32	FD Order*	103	104			15,8	17,6			15,1
33	FD Raid	99	100	104	103	15,5	17,6	18,0	17,3	15,3
34	Fronta	101	99	99	104	15,6	17,5	17,7	17,0	15,0
35	Golf	103	99	105		15,9	17,6	18,1		15,3
36	Hammond				98				17,5	15,5
37	Haskel*	105	106			15,8	17,8			15,2
38	Higgs				100				17,4	15,4
39	Hubble*	103	105			16,4	18,1			15,5
40	Hubertus	101	100	99	104	15,9	18,2	18,3	17,5	15,5
41	Jadeit				99				17,8	15,9
42	Jagger				96				17,9	16,0
43	Jagiellon		97	99	103		17,8	17,9	17,3	15,3
44	Jagienka	98	99	96	100	15,9	17,9	18,3	17,4	15,5
45	Jantar		95	98	103		18,1	18,2	17,5	15,7
46	Janulka*	98	103			16,5	18,1			15,7
47	Jaromir			102	104			17,8	17,1	15,1
48	Kagu				101				17,2	15,3
49	Klara	101	102	103	105	15,6	17,7	18,0	17,2	15,2
50	Krajan				95				17,7	15,7
51	Kujavia		92	96	98		18,5	18,6	17,9	16,1
52	Leandrus				101				17,1	15,3
53	Lumos*	99	101			16,1	18,1			15,5
54	Mariza	100	99	107		16,1	17,9	18,3		15,4
55	Marynia			101	104			17,5	17,1	15,0
56	Mazovia	96	97	101		16,1	17,9	18,6		15,8

cd. tabeli 2

Lp.	Odmiana	Plon korzeni				Zawartość cukru				
						polarymetryczna				oczy- szczo- nego
		% wzorca				%				
		2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017	2017- -2020
	1	2				3				4
	Wzorzec; dt zha,% Średnia; %	899	800	805	889	15,4	17,8	18,0	17,4	15,4
57	Mazur		97	96	103		17,7	17,7	17,3	15,3
58	Mélusine				102				17,3	15,4
59	Moringa			99	102			18,3	17,4	15,5
60	Oaza*	103	104			16,2	17,7			15,4
61	Olson*	102	104			16,5	18,0			15,7
62	Opoka			98	105			18,4	17,5	15,6
63	Orlik*	96	99			16,6	18,6			16,3
64	Pacific			94	98			18,1	17,6	15,6
65	Polmar			93				18,3		16,0
66	Pulitzer*	107	97			16,2	18,4			15,9
67	Rosselina KWS	98	96	99		16,1	17,8	17,3		15,9
68	Smart Latoria KWS*	103	100			15,6	17,6			14,9
69	Sombrero			99	103			17,7	17,1	15,2
70	Stepanka KWS			93	98			18,8	17,8	16,0
71	Toleranza KWS				99				17,7	15,6
72	Tradycja*	103	99			16,9	18,4			15,8
73	Traper	100	101	100	102	16,2	17,9	18,3	17,4	15,4
74	Tur				102				17,1	15,1
75	Valzer			99	102			17,7	17,1	15,1
76	Vinnare				99				17,4	15,4
77	Winetou	100	98	103		15,3	17,9	18,3		15,3
78	Wojownik	104	101	99	105	15,5	18,2	18,4	17,7	15,5
79	Zagoba*	97	105			16,9	17,6			15,7
80	Zorian		104	106			17,1	17,1		14,8
Liczba doświadczeń		11	10	11	9	11	10	11	9	41

Kol.1: wzorzec: 2020 – Eliska KWS, FD Rajd, Mazovia, Traper; 2019: – Eliska KWS, FD Raid, Mazur, Traper; 2018 – Marynia, Mazur, Panorama KWS, Traper; 2017 – Fala, Hammond, Marynia, Panorama KWS;

* – odmiana wpisana do Krajowego rejestru w roku 2021 (wyniki z serii doświadczeń rejestrowych)

Tabela 3**Burak cukrowy. Technologiczny i biologiczny plon cukru odmian**

Lp.	Odmiana	Plon technologiczny cukru				Plon biologiczny cukru			
		% wzorca							
		2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
	1	2				3			
	Wzorzec, dt z ha	130,3	126,3	127,2	139,2	145,8	142,4	144,1	155,1
1	Adelka KWS*	117	113			116	112		
2	Alverina KWS*	100	103			101	104		
3	Attut*	101	100			102	101		
4	Bielik		97	100	104		98	100	105
5	Bravura			96	99			96	99
6	Bryza				102				102
7	BTS 1125 N	105	101	103	102	105	101	103	102
8	BTS 1985*	105	105			106	105		
9	BTS 2160			98	101			98	101
10	BTS 2205 N	99	98	104		98	98	102	
11	BTS 3865				105				107
12	BTS 6430			95	103			95	104
13	BTS 9975				101				101
14	BTS Smart 9635*	95	100			96	101		
15	Candimax		100	102	101		100	102	101
16	Coati			99	107			100	109
17	Diplomat		94		100		94		100
18	Dobrava KWS				100				100
19	Eliska KWS	107	104	105	105	107	103	104	105
20	Emu			94	103			95	102
21	Everest	97		100	101	99		102	103
22	Exotique				98				97
23	Fala				99				98
24	FD Benji		99	102	105		101	103	106
25	FD Coach			98	101			97	101
26	FD Drift		94	106	105		96	106	105
27	FD Glisse			101	102			101	101
28	FD Groom		99	103			99	103	

cd. tabeli 3

Lp.	Odmiana	Plon technologiczny cukru				Plon biologiczny cukru			
		% wzorca							
		2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
	1	2				3			
	Wzorzec, dt z ha	130,3	126,3	127,2	139,2	145,8	142,4	144,1	155,1
29	FD Junon	103	99	106		104	100	106	
30	FD Mycone	96	99	103		95	100	103	
31	FD Oktan*	102	103			102	104		
32	FD Order*	101	102			101	103		
33	FD Raid	97	99	105	103	97	99	105	103
34	Fronta	95	96	99	101	97	97	99	101
35	Golf	100	97	106		101	98	106	
36	Hammond				98				99
37	Haskel*	102	106			102	107		
38	Higgs				100				101
39	Hubble*	104	105			104	106		
40	Hubertus	99	101	101	105	100	102	101	105
41	Jadeit				102				101
42	Jagger				99				98
43	Jagiellon		97	99	102		97	99	102
44	Jagienka	98	100	99	100	97	99	99	100
45	Jantar		97	100	103		97	100	103
46	Janulka*	100	105			100	105		
47	Jaromir			100	101			101	102
48	Kagu				101				100
49	Klara	99	100	103	103	100	101	103	103
50	Krajan				97				96
51	Kujavia		96	100	102		95	99	101
52	Leandrus				100				99
53	Lumos*	98	104			98	103		
54	Mariza	99	98	109		100	100	109	
55	Marynia			97	101			99	102
56	Mazovia	96	98	105		96	99	104	
57	Mazur		96	95	104		96	94	103

cd. tabeli 3

Lp.	Odmiana	Plon technologiczny cukru				Plon biologiczny cukru			
		% wzorca							
		2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
	1	2				3			
	Wzorzec, dt z ha	130,3	126,3	127,2	139,2	145,8	142,4	144,1	155,1
58	Mélusine				102				101
59	Moringa			100	102			101	102
60	Oaza*	103	103			103	104		
61	Olson*	104	105			103	105		
62	Opoka			101	105			101	106
63	Orlik*	102	105			100	104		
64	Pacific			95	99			95	99
65	Polmar			96				95	
66	Pulitzer*	109	102			107	100		
67	Rosselina KWS	102	98	103		100	97	100	
68	Smart Latoria KWS*	97	98			99	99		
69	Sombrero			97	101			97	101
70	Stepanka KWS			98	99			97	100
71	Toleranza KWS				100				100
72	Tradycja*	104	103			104	103		
73	Traper	100	101	102	101	100	102	102	102
74	Tur				100				100
75	Valzer			97	100			98	101
76	Vinnare				99				99
77	Winetou	96	98	105		97	99	105	
78	Wojownik	101	102	101	106	102	103	102	106
79	Zagoba*	103	102			101	103		
80	Zorian		100	102			100	101	
Liczba doświadczeń		11	10	10	11	11	10	10	11

Kol. 1: objaśnienia jak pod tabelą 2

Tabela 4**Burak cukrowy. Cechy technologiczne (N, K, Na) i rolnicze odmian**

Lp.	Odmiana	N	K	Na	Porażenie przez chwościka buraka				Połowa zdolność wschodów (PZW)			
		mval/1000g			skala 9 ^o				%			
		2017-2020			2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
		1	2	3	4	5			6			
	Średnia	18,6	38,7	3,4	6,0	6,7	5,8	7,6	74	77	87	82
1	Adelka KWS*	13,4	39,1	3,0	8,1	8,0			63	57		
2	Alverina KWS*	19,6	43,3	4,4	5,8	6,2			65	69		
3	Atutt*	20,3	41,6	4,8	5,8	6,4			71	65		
4	Bielik	17,0	39,9	3,1		6,6	5,9	7,9		80	86	81
5	Bravura	17,8	36,6	3,2			6,3	7,6			88	85
6	Bryza	18,4	37,8	3,7				7,6				85
7	BTS 1125 N	17,7	39,0	4,2	5,7	6,8	6,1	7,9	69	74	82	66
8	BTS 1985*	18,0	40,5	2,6	6,0	6,2			70	70		
9	BTS 2160	19,2	39,3	4,3			5,2	7,1			83	81
10	BTS 2205 N	20,9	32,5	3,9	5,3	6,0	6,4		75	66	86	
11	BTS 3865	19,8	45,1	3,6				7,6				80
12	BTS 6430	17,2	40,4	3,7			5,2	7,3			84	76
13	BTS 9975	18,9	42,2	2,9				7,2				84
14	BTS Smart 9635*	19,9	40,1	4,0	6,1	7,4			71	65		
15	Candimax	17,6	37,5	3,9		6,8	6,2	7,8		80	88	86
16	Coati	20,2	41,7	4,0			6,0	7,5			88	82
17	Diplomat	18,5	38,6	3,6		6,7		7,5		79		82
18	Dobrava KWS	19,0	42,8	3,1				7,0				81
19	Eliska KWS	18,2	38,6	3,1	5,8	6,6	5,8	7,9	74	78	84	81
20	Emu	18,6	36,9	3,4			5,1	7,6			89	84
21	Everest	21,1	41,6	3,9	6,0		5,9	7,6	74		87	81
22	Exotique	18,8	37,5	3,3				7,3				81
23	Fala	17,6	34,0	2,9				7,9				86
24	FD Benji	19,8	42,8	3,7		6,7	5,5	7,9		80	90	76
25	FD Coach	18,8	36,9	3,1			5,6	7,4			90	84
26	FD Drift	18,2	40,4	3,4		7,3	6,0	7,9		80	85	88
27	FD Glisse	16,8	37,3	3,1			6,0	7,8			88	77
28	FD Groom	20,4	37,7	1,9		6,9	7,0			75	93	

cd. tabeli 4

Lp.	Odmiana	N	K	Na	Porażenie przez chwościka buraka				Połowa zdolność wschodów (PZW)			
		mval/1000g			skala 9°				%			
		2017-2020			2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
		1	2	3	4	5			6			
	Średnia	18,6	38,7	3,4	6,0	6,7	5,8	7,6	74	77	87	82
29	FD Junon	20,3	42,3	3,4	6,0	6,8	6,8		79	74	90	
30	FD Mycone	17,2	37,4	4,5	6,5	6,8	7,4		77	74	90	
31	FD Oktan*	21,4	36,9	4,2	6,2	6,9			75	72		
32	FD Order*	19,0	37,2	4,2	5,9	6,5			75	65		
33	FD Raid	17,4	37,6	3,3	6,0	6,8	6,3	8,0	78	80	86	88
34	Fronta	20,9	38,4	3,7	6,5	5,8	5,6	7,3	74	78	86	79
35	Golf	20,1	40,3	3,0	5,9	6,4	6,4		77	74	92	
36	Hammond	18,8	40,3	3,3				7,6				85
37	Haskel*	21,1	39,5	3,8	6,0	7,0			74	64		
38	Higgs	19,2	39,9	3,5				7,6				82
39	Hubble*	18,3	41,0	3,5	6,0	7,2			69	71		
40	Hubertus	18,5	40,7	2,6	5,5	6,0	4,9	7,3	74	78	86	78
41	Jadeit	17,8	36,7	3,2				7,6				83
42	Jagger	17,3	37,4	3,2				7,8				81
43	Jagiellon	19,1	38,7	3,5		7,0	6,4	7,6		79	88	85
44	Jagienka	17,6	37,8	3,3	5,4	6,9	5,7	7,2	74	76	85	74
45	Jantar	17,6	38,9	3,9		6,5	5,4	7,4		77	83	77
46	Janulka*	19,0	41,5	2,8	7,0	7,1			77	62		
47	Jaromir	18,5	40,2	4,2			5,9	7,8			83	81
48	Kagu	18,0	36,0	3,9				7,7				83
49	Klara	19,4	40,2	4,2	5,7	6,5	5,8	7,1	74	82	81	84
50	Krajan	17,7	36,4	3,6				7,4				85
51	Kujavia	17,9	37,1	2,8		6,6	6,0	7,6		76	85	81
52	Leandrus	16,2	34,5	2,9				7,1				81
53	Lumos*	22,4	37,9	3,1	6,2	6,9			72	64		
54	Mariza	19,5	42,1	3,5	5,7	6,8	6,9		77	74	86	
55	Marynia	19,3	41,2	4,2			5,9	7,4			86	87
56	Mazovia	17,2	36,9	3,1	6,4	7,1	6,9		71	71	85	
57	Mazur	17,6	34,9	4,0		6,7	5,8	7,5		79	87	88

cd. tabeli 4

Lp.	Odmiana	N	K	Na	Porażenie przez chwościka buraka				Połowa zdolność wschodów (PZW)			
		mval/1000g			skala 9°				%			
		2017-2020			2020	2019	2018	2017	2020	2019	2018	2017
		1	2	3	4	5			6			
	Średnia	18,6	38,7	3,4	6,1	6,8	6,1	7,6	73	73	87	82
58	Mélusine	17,7	36,9	3,5				7,7				87
59	Moringa	20,0	41,9	2,9			6,1	8,0			86	82
60	Oaza*	18,9	39,5	3,1	6,3	6,9			71	75		
61	Olson*	18,6	39,2	2,6	5,8	6,9			69	64		
62	Opoka	18,7	41,5	3,5			6,0	8,0			88	76
63	Orlik*	18,7	36,8	2,4	5,9	7,1			71	71		
64	Pacific	18,5	36,7	4,5			5,9	7,5			89	83
65	Polmar	18,9	35,6	3,0			6,2				89	
66	Pulitzer*	17,1	34,5	2,4	6,6	7,1			78	72		
67	Rosselina KWS	13,7	32,6	2,4	5,7	6,6	6,6		70	73	89	
68	Smart Latoria KWS*	20,6	43,7	3,3	6,1	6,6			61	53		
69	Sombrero	18,2	37,9	3,4			6,1	7,8			87	87
70	Stepanka KWS	14,1	41,5	3,5			5,9	7,4			77	74
71	Toleranza KWS	18,0	40,6	2,9				8,0				85
72	Tradycja*	17,5	41,0	2,4	6,4	7,1			71	69		
73	Traper	19,8	41,7	3,4	5,8	6,6	5,9	7,8	73	79	86	82
74	Tur	20,3	38,2	4,7				7,2				82
75	Valzer	21,0	39,4	3,5			6,6	8,2			90	78
76	Vinnare	20,2	37,9	4,8				7,6				83
77	Winetou	19,1	41,0	3,3	6,6	6,7	6,7		75	75	90	
78	Wojownik	19,6	42,0	3,4	6,7	7,0	6,3	8,2	78	80	84	83
79	Zagłoba*	19,9	37,2	3,9	5,9	6,4			71	68		
80	Zorian	14,7	36,9	3,0		6,7	7,3			72	87	
	Liczba doświadczzeń	40	40	40	11	10	11	11	11	11	11	11

Kol. 1: objaśnienia jak pod tabelą 2

Kol. 2: N – azot α -aminokwasowy

Kol. 5: chwościk buraka – dane z warunków z ochroną chemiczną

Kol. 6: ocena około 3 tygodnie po terminie pierwszych wschodów

Burak pastewny

Burak pastewny należy do pastewnych roślin okopowych o wysokiej produktywności. Tradycyjnymi rejonami bardziej powszechnej uprawy buraka pastewnego są Małopolska i Podkarpacie oraz Wielkopolska i Pomorze. Odgrywa on nadal znaczną rolę jako roślina dostarczająca dużych ilości energetycznej i soczystej paszy dla bydła, trzody chlewnej, koni, owiec i drobiu. Osiąga on bardzo duży plon korzeni (nawet powyżej 100 t z ha), przydatnych do skarmiania w postaci świeżej, w okresie od jesieni do wczesnej wiosny. Plony suchej masy (w większości łatwo strawne cukry), często osiągają około 15 t z ha. Paszę stanowią również liście (średnio 1/4-1/3 plonu korzeni).

Uwzględniając typ nasion, wyróżnia się odmiany wielokielkowe oraz genetycznie jednokielkowe. Odmiany wielokielkowe figurujące w roku 2021 w Krajowym rejestrze są anizoploidalne (poza odmianami Cyklamen i MHR Goliat), natomiast jednokielkowe to zarówno diploidy, jak i triploidy. Pod względem typu morfologicznego odmiany różnią się kształtem, barwą i zagłębieniem korzeni w glebie. Z uwagi na wartość użytkową, różnice dotyczą plonu korzeni i liści oraz zawartości i plonu suchej masy. Plon korzeni i zawartość suchej masy u większości odmian są ujemnie skorelowane. Odmiany jednokielkowe mogą być wysiewane punktowo, na docelowe odległości roślin, a odmiany o korzeniach bardziej zagłębionych w glebie, są ponadto przydatne do zbioru kombajnowego.

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się osiem krajowych odmian wielokielkowych oraz trzynaście odmian jednokielkowych, w tym sześć zagranicznych. W ostatnim pięcioleciu skreślono z Krajowego rejestru jedną odmianę (Merkury). Wszystkie odmiany krajowe pochodzą z Małopolskiej Hodowli Roślin, która jest jedyną firmą hodowlano-nasienną prowadzącą hodowlę twórczą i zachowawczą buraka pastewnego w Polsce.

Hodowla buraka pastewnego uległa ograniczeniu, zarówno w Polsce, jak i zagranicą. Przyczyną jest zastępowanie tego gatunku przez inne rośliny, zwłaszcza kukurydzę.

***Charakterystyka odmian buraka pastewnego
wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2021***

Bangor (d. DM 750-8055)

Odmiana jednokielkowa, triploidalna.

Plon suchej masy korzeni oraz plon korzeni bardzo duży, zawartość suchej masy poniżej poziomu wzorca.

Korzenie żółte. Plon liści bardzo mały. Skłonność do wydawania pośpiechów średnia. Odporność na chwościka buraka mała, a na mączniaka właściwego duża.

Enermax (d. DM 750-8058)

Odmiana jednokielkowa, triploidalna.

Plon suchej masy korzeni bardzo duży, plon korzeni poniżej poziomu wzorca, zawartość suchej masy wysoka.

Korzenie białe. Plon liści bardzo mały. Skłonność do wydawania pośpiechów średnia. Odporność na chwościka buraka mała, a na mączniaka właściwego średnia.

Tabela 1

Burak pastewny. Wykaz odmian zarejestrowanych

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Zachowu- jący/reper- zentant (numer adresowy)	Ploidal- ność	Korzenie		
					barwa	kształt	zagłę- bienie
1	2	3	4	5	6	7	
wielokielkowe							
1	Cyklamen	2015	321	2n	b	3	6
2	MHR Goliat	2020	321	2n	żp	3	7
3	Rekord Poly x/	1973	321	2n+4n	cz	9	5
4	Rekord Poly Bis x/	2016	321	2n+4n	cz	9	4
5	Ursus Poly x/	1968	321	2n+4n	ż	9	3
6	Ursus Poly Bis	2016	321	2n+4n	żp	9	3
7	Zentaur Poly x/	1969	321	2n+4n	b	7	7
8	Zentaur Poly Bis	2016	321	2n+4n	b	7	5
jednokielkowe							
9	Bangor	2021	161	3n	ż	5	7
10	Brick x/	2016	57	2n	b	3	7
11	Centurion x/	2009	321	2n	b	5	5
12	Enermax	2021	161	3n	b	5	6
13	Feldherr x/	1993	161	3n	żp	7	7
14	Krakus Bis x/	2017	321	2n	żp	7	6
15	Krezus	2008	321	3n	cz	5	6
16	Kyros x/	1993	161	3n	ż	5	5
17	Solidar x/	1992	321	2n	żp	7	5
17	Solidar Bis x/	2015	321	2n	żp	7	5
17	Syriusz x/	2006	321	2n	b	3	5
18	Syriusz Bis x/	2015	321	2n	b	3	7
19	Troya x/	2001	161	3n	ż	3	6

Kol. 1: x/ – odmiana niebadana w latach 2017-2020;

odmiany Lp. 1, 2,4,6,8,10,11,14,17,18 – deklarowana przez hodowcę odporność na rizomanie (wirus BNYVV);

Kol. 4: 2n, 3n, 2n+4n – odpowiednio: odmiana diploidalna, triploidalna, anizoploidalna

Kol. 5: barwa korzeni: b – biała, ż – żółta, żp – żółtopomarańczowa, cz – czerwona

Kol. 6: dominujący kształt korzeni: 3 – jajowaty, 5 – stożkowaty, 7 – walcowatościowaty, 9 – walcowaty

Kol. 7: zagłębienie (część korzenia zagłębiona w glebie):

1 – bardzo płytkie, 3 – płytkie, 5 – średnie, 7 – głębokie, 9 – bardzo głębokie

Tabela 3
Burak pastewny. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian

Lp.	Odmiana	Plon liści			Porażenie przez chwościka buraka			Pośpiecho- watość	Współczyn- nik ulistnienia
		% wzorca			skala 9°			%	skala 9°
		2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	
		2			3			4	5
	Wzorzec/średnia	242	228	239	6,2	6,0	6,5	0,94	0,19
		wielokietkowe							
1	Cyklamen	107	104	98	6,4	6,0	6,7	1,13	0,26
2	MHR Goliat	96	83	78	6,6	5,8	6,5	0,62	0,19
3	Ursus Poly Bis		102	91		6,2	6,4		
4	Zentaur Poly Bis	97	96	111	6,9	7,5	6,5	1,38	0,19
		jednokietkowe							
5	Bangor	79	81		5,8	5,5		0,12	0,15
6	Enermax	79	82		5,5	5,0		0,00	0,17
7	Krezus	99	98		5,9	5,8		2,39	0,20
Liczba doświadczeń		5	5	4	5	5	5	5	4

Kol. 2: wzorzec: 2020 – Lp.1,2,4,7, 2019 – Lp. 1,3,4,7, 2018 – Lp.1,3,4
Kol. 3-5: średnia z odmian badanych w danym roku

Tabela 2
Burak pastewny. Plon suchej masy, plon korzeni, zawartość suchej masy odmian

Lp.	Odmiana	Plon suchej masy korzeni				% wzorca				Plon korzeni				Zawartość suchej masy w korzeniach			
		2020	2019	2018	2	2020	2019	2018	3	2020	2019	2018	4	2020	2019	2018	%
	Wzorzec; dt z ha, %	146,7	150,0	170,8		1133	1078	1170		12,4	14,0	14,6					
		wielokielkowe															
1	Cyklamen	99	108	106		86	91	96		14,2	16,5	16,0					
2	MHR Goliat	100	98	96		106	114	111		11,8	11,9	12,3					
3	Ursus Poly Bis		88	90			99	105			12,4	12,5					
4	Zentaur Poly Bis	107	108	103		108	109	99		12,2	12,4	15,2					
		jednokielkowe															
5	Bangor	112	107			111	109			12,5	13,5						
6	Enermax	111	108			100	96			13,8	15,7						
7	Krezus	94	96			100	101			11,6	13,3						
	Liczba doświadczeń	5	5	4		5	5	4		5	5	4					

Kol. 1: wzorzec: 2020 – Lp.1,2,4,7, 2019 – Lp. 1,3,4,7, 2018 – Lp.1,3,4

LISTA ZACHOWUJĄCYCH ODMIANY ORAZ REPREZENTANTÓW ZACHOWUJĄCYCH

Identyfikator	Nazwa	Adres
36	Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego sp. z o.o.	Straszków 12 PL-62-650 Kłodawa
57	SAS Florimond Desprez Veuve & Fils	B.P. 41 FR-59242 Cappelle-en-Pevele
161	DLF Seeds sp. z o.o.	Hoejerupvej 31 DK - 4660 Store Heddinge
253	SESVANDERHAVE Poland sp. z o.o.	ul. Warszawska 43 PL-61-028 Poznań
321	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o.	ul. Zbożowa 4 PL-30-002 Kraków
406	KWS Polska sp. z o.o.	ul. Chlebowa 4/8 PL-61-003 Poznań
481	Wielkopolska Hodowla Buraka Cukrowego sp. z o.o.	ul. Kopanina 28/36 PL-60-105 Poznań
748	Strube Polska sp. z o. o.	ul. Ostrowskiego 9 PL-53-238 Wrocław
964	Betaseed GmbH	Friedrich-Ebert-Anlage 36 DE-60325 Frankfurt am Main
1152	DLF Seeds sp. z o.o.	Wiejska 2c PL-14-200 Iława
1153	MariboHillesløg ApS	Højbygaardvej 31 DK-4960 Holeby